EL GRAN MÍTING
d'Esquerra Republicana a la Plaça de Braus de Camprosa

L'arribada dels oradors

Molt abans de les onze, una immensa multitud omplenava els graons de la plaça, s'enfilava a les barreres, s'apilotava en els passadissos. Hi era abundosament representat l'element femení. Les senyeres posaven una nota de color intens damunt les clapes groguenques i blavoses dels homes en mànegues de camisa. Només amb tres quarts de retard arribaren els oradors, acompanyats del Batlle i d'altres autoritats de pes que reparten salutacions a dojo. Cessaren automàticament els picaments de peus, els xiulets i els couplets castiços. Segueren a la presidència: Francesc Macià, Ventura Gassol, Joaquim Xirau, el Comandante Franco, l'arcalde Josep Riera (a) Avellanetes, el Jutge municipal, el mestre, el cap de carrabiners, el president de la Juventut camprosiana i el nostre estimat col·lega i secretari de l'Ajuntament En Pau Frescals, director d'*El llampec de Camprosa*, diari independent de notícies, avisos i deports. La gent, en adonar-se de la presència de l'*avi* damunt de l'estrada, l'aplaudeix apoteòsicament i un tendre infantó li tirà un llonguet. Després de llarga estona, es fa el silenci, i la gent es disposa a oir la paraula dels nostres il·lustres capdavanters.

Parla el Batlle

El Batlle *Avellanetes*, demana democràticament un traguet d'aigua al carameler i llança la següent arenga:

Ciutadans de Camprosa:

Es una gran dignitat per al nostre poble *hostatxar* uns herois tan grossos com els que avui ens parlaran. Tenim la gran *ditxa* de què enraonin aquí, abans de parlar a Calanyet. Nosaltres som més revolucionaris que els de Calanyet. Nosaltres sabem que els contraris del progrés de la humanitat són els jesuïtes, els de dalt i En Torras i Bages i aquesta gent que fan processons i ens embruten els carrers de paperets i serpentines i que voldrien que la Inquisició tornés a empresonar la *gente bien*. I per això estem contents d'homenatjar aquests herois que en mig de les tempestes s'han sabut obrir pas i que encendran tot el que convingui encendre i apagaran tots els ciris de tots els altars de totes les parròquies de tot Catalunya i de tot Espanya i de tot Europa i de tot el món... (Ovació). Companys: Visca la República! Mori la raça llatina!

Fou molt aplaudit.

Joaquim Xirau

el segueix en l'ús de la paraula. La seva testa i sobretot el seu mirar causen una impressió forta en el tendre cor de les damisel·les. Digué:

Ciutadans: Us vinc a parlar en nom de la Cultura. La Cultura és la carn d'olla dels savis. Jo soc, sense cap dubte, l'home més culte i més revolucionari de Catalunya. On jo enraono, tothom ha de callar. Quan jo era a Anglaterra, escrivia a *La Nau* i deia que En Rovira i Virgili fóra sempre el meu cabdill: no ho ha estat, però ho és un altre que val més que ell. Metafísicament parlant, l'home és un esperit i En Macià d'esperit en té més que ningú. En nom de l'esperit, jo us demano que voteu per l'*avi* i pels espirituals que l'acompanyen, als quals podria aplicar-se aquella frase d'Ortega i Gasset: «Los árboles, a veces, parecen alcornoques». En nom de l'esperit i de la cultura, voteu-nos, que nosaltres us donarem més cultura i més esperit, i aquella llibertat que Kant explica dient: «Caseu-vos amb qui volgueu i quan us en canseu, deixeu-ho córrer que els pedagogs ja es cuidaran dels vostres fills». Tots els diners són pocs per a la cultura, perquè la cultura és la llibertat i els capellans no valen res perquè la donen a bon preu. Visca la llibertat! Visquin les escoles!

Encara que algunes dones deien que ja estaven contentes del mestre, tothom coïncidí en què havia parlat un gran savi. Immediatament s'aixecà

El Comandante Franco

Compañeros—digué—no os hablo en catalán porque no lo se, ni ganas, pero todos me entenderéis, sobre todo los que hayáis cumplido el servicio y las que hayáis sido servicio. También yo he prestado grandes servicios a mi patria. Yo quiero mucho a Macià, porque comimos juntos jamón en el *Hotel Albert*, de Bruselas, y estoy muy satisfecho de ir en su candidatura, y mi esposa también está muy contenta. El Estatuto de Cataluña, según lo que diga estará bien, y según lo que diga no tanto, pero siempre estará mejor que si lo hubiese escrito la Liga. Y en prueba de lo mucho que yo quiero a Macià, permitid que le abrace y que le dé un beso.

En mig d'aplaudiments frenètics, el gran aviador s'enfila fins al venerable *avi* i aterritza un bes en l'aeròdrom del seu front. En el públic, ressonen també petons a desdir. La noia de la Carnisseria diu: Y a mí, que no me darás un beso, Franco? En Franco li concedeix. Alguns xicots criden *olé*. Les altres noies també voldrien un petó, però no gosen demanar-lo. I en mig de la màxima expectació s'aixeca

En Ventura Gassol

El parlament del gran poeta fou una peça magistral. La seva atractiva cabellera, deixà molt petites les dolceses d'En Xirau i la fogositat de Franco. Començà d'aquesta manera:

Venint, camí de Camprosa, contemplant els camins d'or i les vinyes ufanoses, orgull de la nostra terra, no he pogut menys d'adreçar la pensa a la nostra aimada Catalunya i d'anhelar que jo i l'*avi* poguem administrar-la molts anys per aquests camins de prosperitat.

Però, deixant la mussa que—a despit meu—se m'emporta vull parlar-vos de coses més positives i que donen més rendiment, com són les eleccions properes. L'Esquerra catalana—afegeix—ha portat la República i com que l'ha portat ha de manar i els altres han d'obeir: i aquesta és la vertadera llibertat. Jo conec molt els capellans, perquè he estat seminarista i perquè durant la Dictadura em salvaren la vida més d'un cop, i per això puc assegurar-vos que si el Doctor Torras visqués, avui no hi hauria hagut domassos als balcons i fóra ell el meu escolanet. (Ovació) I jo us dic que el vostre senyor Rector ha d'ésser també el vostre escolà i que vosaltres heu de dir la Missa de la Llibertat de Catalunya i haveu de predicar

En Macià fou pres a Prats de Molló, prenent cafè. I ara està pres, voltat de cafeteres.

el divorci, l'escola sense religió i la moralitat. (Aplaudiments).

Finalment, haveu d'entendre que no som espanyols. El que us ha dit En Franco no ho haveu entès. Si ho haguéssiu entès, no el votaríeu. No essent espanyols, votareu un espanyol, precisament perquè no en sou, i així aviat el llorer de la victòria coronarà la testa de l'*avi* que ens ha dut la Llibertat. He dit.

Entusiasme boig. Quin xicot més espavilat», diuen els savis de cafè. M'ha agradat pel senyor Rector, afirma l'ex-campaner. El batlle es posa dret, i avisa que enraonarà el President de Catalunya. Després de dos minuts i mig d'aplaudiments, Francesc Macià pronuncià aquest discurs:

Catalans de Camprosa!

Jo sols us diré quatre paraules d'agraïment per l'exemple de civisme que esteu, que estem donant a tot Catalunya Jo vull la unió de tots els catalans, encara que jo sigui un home de partit. perquè estem prop d'aquell dia en què han de finir els mals i els gemecs de la nostra terra i obrir-se les portes de la llibertat. Aquell dia, els obrers tindreu una caseta amb gallines i tot i jo abandonaré l'Hotel Ritz i viuré a la Casa dels Canonges. Es cert que no ens han volgut donar una República federal, però dins d'aquest Règim unitari, Catalunya ostentarà els seus drets, mitjançant l'Estatut que serà signat per les Corts Constituents.

—Ai, mare! No ho acabo d'entendre, feu una dona.

Ja ho entendreu més endavant. I si les Corts Constituents no ens concedeixen aquesta llibertat, per aquesta vegada no passarà res, però esperarem unes altres Corts Constituents i si aquestes altres no ens la donen... ens la pendrem i jo mentrestant, no sortiré del Palau de la Generalitat si no me'n treuen mort o si no em moro al llit, que tot podria ésser, donada la meva edat ben avançada.

Germans: nosaltres volem una Catalunya lliure, esquerrana, autònoma, però unida amb lligams espirituals i d'aviació a totes les altres terres espanyoles.

La sortida

Les últimes paraules desencadenen una tempestat d'aplaudiments. El crit de *Visca l'avi* ressona profusament. Després, surten ordenadament les autoritats, i desordenadament el públic. Tothom ha comprès que la llibertat vol dir pensar com els de l'Esquerra i que cadascú dels de l'Esquerra pensi com vulgui. Ha estat una diada inoblidable per a Camprosa; i mai com ara sentim la tragèdia de la mort del gran Jaume Russinyol.

Abans de votar per l'Esquerra, que vol el divorci i nega el dret de propietat, penseu en les vostres dones i en els vostres fills.

REVOLUCIÓ?

Encara ens parlen de Revolució, i ja ho veieu: En Macià instal lat al Ritz, com un príncep; En Lluhí i Vallescà, en aquella magnífica torre de sa propietat anant i venint amb el seu «Packard», i el germà Gassol fent-se arranjar la carretera que mena a la seva estàda al Mont Carmel, perquè el cotxe hi llisqui suaument. No hi creguis, poble, en aquests revolucionaris!

Que no ho saps? Per rumbejar una mica, quan tenen un hoste estranger, ja fan servir aquella vaixella que, segons diuen, costà un milió de pessetes a la Diputació del temps de la Dictadura.

Nosaltres no en som de revolucionaris. Volem que es consolidi la República i, com deia Balmes, som partidaris del millor benestar possible per al major nombre possible i no creiem que la felicitat del poble l'hagi de fer ni la secularització dels cementiris ni la implantació del divorci, com afirmava En Companys a la Monumental.

Que els deixin tranquils els morts i no les remenin les cendres dels avis, que si tornessin al món s'avergonyirien de veure aquests revolucionaris d'opereta. D'això prou n'estan convençuts alguns dels líders de l'Esquerra. ¿No és veritat, senyor Lluhí?

Que la deixin en pau la família i no vulguin portar la desunió dins de la llar! Nosaltres, com l'actual President de l'Audiència, en som totalment contraris del divorci i no volem que puguin tornar aquells temps de l'antiga Roma en què, com digué el Sr. Anguera de Sojo en unes declaracions de fa pocs dies, les dones comptaven els anys pels noms dels marits i no pels noms dels Cònsols.

Poble de Catalunya! Perquè els partits assenyats vagin bé, és precís que el poble vagi bé. En canvi, perquè els partits extremistes trobin ressò, cal que el país i el poble vagin malament.

Nosaltres no estem adscrits a un partit determinat, ni hem nascut per fer el joc de la Lliga. L'actuació que amb tanta intensitat hem portat a terme durant les passades setmanes és prou forta, perquè el públic pugui tenir idees clares sobre això.

Però; en els actuals moments, poble, no en dubtis: per Catalunya, que tots volem veure lliure dins d'una Espanya renovada; perquè la República es consolidi i respecti *totes* les llibertats; pel benestar de totes les classes socials, vota les candidatures adjuntes!

Candidatures recomanades pels Comitè de Defensa d'Interessos Catalans

BARCELONA - CIUTAT

Ramón d'Abadal i Calderó	Antoni Martínez Domingo
Ramon Batlle i Matabosc	Francesc Matheu i Fornells
Joaquím Cabot i Rovira	Andreu Oliva i Lacoma
Josep Codolá i Gualdo	Antoni Par i Tusquets
Lluís Duran i Ventosa	Pere Rahola i Molines
Lluís Ferrer i Vidal	Ferran Valls Taberner
Francesc de P. Gambús i Rusca	Joan Ventosa i Calvell

BARCELONA - CIRCUMSCRIPCIÓ PROVINCIAL

Jaume Andreu i Barber	Frederic Roda i Ventura
Josep M.ª Blanc i Romen	Joan Soler i Janer
Enric Maynés Gaspar	Leonci Soler i March
Antoni Miracle i Mercadé	Josep M.ª Trias de Bes
Jaume de Riba i d'Espanya	Miquel Vidal i Guardiola

CIRCUMSCRIPCIÓ DE GIRONA

Josep Ayats Surribes	Joan Estelrich Artigues
Carles Badia Malagrida	Jaume Masó i Valentí

Joan Vallès i Pujals

CIRCUMSCRIPCIÓ DE LLEIDA

Joan Ferran Lamich	Jaume Filella Bregós

CIRCUMSCRIPCIÓ DE TARRAGONA

Josep M. Gich i Pi	Albert Talavera i Sabater
Joan B. Roca i Caball	Joan Torras i Puig

Josep M. Tallada i Paulí

Fiblades

Voldríem deixar-ho ben clar: com a catòlics, no ens solidaritzem amb la política de ningú. Però això no vol dir que passejant imparcialment l'esguard per damunt de tots els partits, no poguem trobar bé allò que està bé i grotesc allò que és ridícul. I és ridícul, que mentre el senyor Prieto accepta plenament les directrius financieres del senyor Ventosa i el senyor Lerroux visita el senyor Cambó per a demanar-li consells econòmics, les esquerres de Barcelona enraonin a desdir de la manera de despendre els diners i no diguin ni un mot sobre la manera de ferlos. Si no hi ha diners, hi haurà raons.

* * *

Com a solució a la fadiga obrera, el poeta Aiguadé, amb aquell ímpetu que el caracteritza, proposa que a les fàbriques el treball obrer sigui ritmat per una gran orquestra. Realment, existeix aquest anhel popular. A un poblet del Vallès, hi ha un barber que, tot afeitant, xiula com un cornetí i amb la gorja escarneix el contrabaix. I va ferse unes t arjes que deien: "Pedro Viñas Masip. Barbero a domicilio. Se afeita con música."

* * *

Res de tan evangèlic com l'Esquerra. El Sr. Companys, no fa gaires dies, multiplicà els pans a les bodes de Canà, i En Ventura Gassol, com un eco de l'Evangeli, repeteix: Qui no vota en Macià, vota contra Catalunya. Ara, que entre En Macià i nostre Senyor, havem d'admetre tanmateix un marge de diferència. Però el més evangèlic de tots, Lerroux: "Yo no he de rectificar nada. Digo como Cristo: Quien quiera entender que entienda.

Veiam, nena, si saps dir: Visca Catalunya lliure!... Mori la monarquia!... Fora l'Església!...

—No papá! Yo no puedo decir esto..

—Ai! ai!... i per què?

—Pero papaito, Riera i Puntí, ignoras acaso que me estoy educando en el Colegio de Isabel la Católica?

IMP. ALTÉS. —11021